

SAMEDI SAINT VEILLEE PASCALE

IDIOFA, TELEMA NGE SEMA NA NSEMO

YA LUFUTUMUKU YA KRISTU.

Na Nzambi na beto lukumu

Na Yezu-Kristu Lunungu

Na bana Nzambi Ngemba

Na bana Nzambi kiese

Na Lufutumuku ya Kristu Ayayéee !

Bampangi batondoma bana ya Nzambi,

Na mpimpa yai ya Santu Dibundu ya ntoto mvimba ke yangala na kuta Nkinsi Pake, nto ye kisina ya lukwikilu na beto bakristu. Maswekanu ya nene-nene ya beto ke ta na mpimpa yayi, beto lenda kusengumuna yo mbote- mbote na nkunga ya Santu ya Nkengo ya Pake (Exultet) ya beto me wa ye me yimba na ntangu ya beto me kota na Nzo-Nzambi. Beto lenda mpi kubakisa mbote-mbote maswekamu yayi ya nkembo na nsadisa ya Ndinga ya Nzambi ya beto me wa na minkanda ya Santu ya beto imene kuwa.

Kuta Nkinsi Pake sambu na beto, ke zola kusongidila mambu zole : kuyangalala sambu na **nsemo ye lutondo ya nene** ya Nzambi Yandi mosi ke songa beto bantu na Yandi ya Yandi me ganga na mbandu na yandi kibeni bonso beto me wa na kutanga ya ntete. Yo yina, mono ke zola nde, konso mukristu, **kutelema** ye kusema na Nsemo yai ya kieleka ya Lufutumuku ya Mfumu Yezu-Kristu.

Pake, ikele mpi Nkinsi ya **Kubasika (sortie,exode); Kusabuka** na beto. Nge ya me bingama mukristu ya kieleka, sabuka ye futumuka kumosi ti Kristu sambu na kuyantika luzingu ya mpa : bikisa luzingu ya ntama, bikalulu yonso yina ya mbi sambu na kukituka muntu ya mpa. Ye mono ke zola nde konso mukristu kubaka ntangu ya kuyindula mbote kibeni na disongidila yayi ya zole ya Nkinsi Pake.

Bampangi bakristu, ndinga ya Nzambi ya beto me wa bubu ke zabisa beto inki mutindu, tuka muntu (ya Nzambi salaka na mbandu na Yandi) na lutondo, imene kubwa na disumu, imene kukota na kimpika ya satana ti ya lufwa ; Nzambi na lutondo na Yandi ya nene-nene, ke sosa kugulusa yandi, ke zola kubasisa yandi na kimpika yina. Sambu na Besi Israël, lugulusu yina ke salama na nsadisa ya kusabuka Nsadi-Mbwaki na makulu, na mpila nde bo kukatuka na kimpika ya Besi Egypti na nsadisa ya Moïse, na mpila nde bo kubaka kimpwanza na bo (Cf *Ex 14, 15ss*). Kansi, na beto bakristu bubu, Kristu yandi mosi, ikele Moïse ya ke gulusa beto na nsadisa ya menga na yandi kibeni.

Batata, bamama, bambuta ti beno baleke,

Beto ke yangalala bubu sambu Kristu yina me songa beto lutondo ya nene tii kuna lufwa ya nsoni ya kulunsi sambu na masumu na beto, Yandi me diata disumu, Yandi me nunga Satana ti bisalu na yandi yonso, ntete-ntete lufwa. Kumosi ti yandi, beto mpi me nunga Mbeni Satana. Beto me basika na kimpika ya lufwa ya kimakulu. Yayi diswekamu ya nene kibeni ya kikuma ya Kiese na beto na kilumbu yayi : Alléluia ! Alléluia ! Alléluia ! Mpamba ve, kana ya mukieleka beto ikele bakristu ye kana na lukwikilu beto ke ndima ti kivuvu yonso nde ya kieleka kibeni Kristu me diata mbeni Satana ye bisalu na yandi yonso ya mbi, beto fwete kwikila mpi nde kumosi ti Kristu beto ya me botamaka na lufwa na yandi, beto ya me kumaka bandambu ya nitu kaka mosi ya Yandi, beto mpi me futumuka kumosi ti Yandi Alléluia !

Bampangi bana ya Nzambi,

Lufutumuku ya Kristu ikele kielo ya ke kotisa beto na luzingu ya mpa.

Na yo, luzingu me nunga kimakulu lufwa ye mambi yonso.

Ya kieleka bampangi, lufutumuku ya Kristu ikele ndosi ve. Kristu Yandi mosi kibeni imene kudisonga mbala mingi na balongoki na Yandi : « Ngemba na beno ! Beno tita ve, yai ikele mono ! ». Lukwikilu ikele nsapi ya ikele kupusa bantu, bakristu, beto bubu na kukota na maswekamu ya Pake.

Na diswakamu ya Pake, Mfumu Nzambi ke zola nde, beto kubuya mambu yonso ya kingolongolo, bimfumu ya mbi ye lufwa ya imene kunata Yezu

na lufwa ya kulunsi. Na mpila yina, Pake ikele kidimbu ya kubuya na kundima mambi. Mfumu Nzambi ke zola luzingu ye masonga. Ntoto na beto, nsi na beto ye bwala na beto ke beba sambu masonga ikele ve ; bantu ke sosa kaka luzingu ya kingolo-ngolo ; beto ke mona mpila ya bo ke niokula bantu ya nkaka sambu na masonga ya bo ke tuba, sambu na bisalu ya mbote ya bo ke sala. Kana beto me bakisa diswakamu yai ya Pake, beto ya ke kwikila na Lufutumuku ya Kristu, beto fwete kunwanisa mambi ye yina yonso ya ke pesa muntu likumu ve (se révolter contre tout ce qui déshumanise les hommes).

Bampangi,

Kana beto me luta na lufwa ti Kristu, kumosi ti yandi mpi beto ata zinga (*Rom 6, 3ss*). Na Nkinsi yayi, Kristu ke futumuna beto ti yandi ye ke kotisa beto na luzingu yampa. Yandi ke kumisa beto bigangwa yampa. Sambu kufutumuka ti Kristu ikele kusongidila nde kubasika na luzingu na beto ya ntama ya masumu ye kukituka bigangwa ya mpa, bantu ya mpa, konso muntu fwete kuyindula diaka na kilumbu yayi ya bubu, na Kisakramento ya nene ya Mbotika ya yandi bakaka. Konso muntu fwete tala inki mutindu yandi ke zitisa na luzingu na yandi ya konso kilumbu balusilu na yandi ya mbotika sambu na kuvanda ya kieleka ndambu ya nitu ya Kristu. Inki mutindu yandi ke bumba dienga ya mbotika ya kukotisaka yandi na kikanda ya bana ya Nzambi.

Sambu kubaka mbotika ikele ve kubaka déjà ticket ya kukota na Bwala ya Nzambi, kansi kele kupesa beto dienga ye ngolo ya kunata ntangu yonso kulunsi na beto ; kulunsi ya kele nzila ya beto bakristu fwete landa sambu na kubaka luzingu yampa, bonso Kristu yandi mosi ke longa beto yo bubu na Nkinsi yayi.

Yo yina bampangi, bonso Tat'eto François ke zabisa beto na munkanda na yandi : Kiese ya Nsangu ya mbote, na Pake yai, beto kubika ye kubuya bitumba na kati na beto ; bitumba me luta mingi ; sambu na bandinga go makanda na beto. Beto kusala konso muntu kikesa na kubasik na bantoni na beto : ntoni ya luvunu, ntoni ya kimpala, ntoni ya mubulu, ntoni ya kimbeni, ntoni ya bwimi ye ya kuniokula bankaka sambu na kimfumu to kiyeka na beto. Beto sala kikesa na kukwenda tala bankaka. Beto sala kikesa na kuwakana beto na beto. Beto kutula ve bandilu na kati na beto na beto.

Beto ta samba konso muntu na ntima mvimba sambu nde Nkinsi yayi ya Pake, beto kuzwa dienga ya kubasika na Luzingu na beto ya kimpika ya masumu sambu na kikutuka bantu yampa na Kristu. Beto ta samba mpi sambu na bakatechumenes yonso sambu nde nsemo ya Kristu ya bau ta baka na kisakramento ya mbotika yo kuzima ve, yo kusadisa bo na kusoba luzingu na bo ye luse ya ntoto mvimba, ntete-ntete na mvula yayi ya lutungu ya Diocèse na beto. Kana mono Pisekopo na beno me telema sambu na kutunga Diocèse, yina ya ta bika ya kuvanda, “eh nsoni na yandi”. Na Pake yayi, beto bula diaka ntulu na balukanu ya beto bakaka

sambu nde na kimvuka beto simbisa ye kutunga dibundu na beto. Kristu imene telema na lufwa, Yandi imene futumuka beto mpi kutelema ye kufutumuka kumosi ti Yandi. Nde na mvula yai ya Familia, beto samba sambu na mafamilia ya ntoto mvimba na yo kusengumuna ye kuzinga na nsemo ya Kristu.

Mono ke bika beno yonso na maboko ya Mama Santa Maria sambu nde na nsadisa ya bisambu na yandi, kiese yayi ya Nsangu ya Mbote ti Nsemo yayi ya Pake ya beno me baka, yo kumonika ntangu yonso na luzingu na beno ya konso kilumbu ye yo kusoba luse ya Paroisse na beto, ya Diocèse na beto ye ya ntoto mvimba. Mono ke zodila beno Nkinsi Pake ya mbote ! Ye mono ke pesa beno yonso lusambulu na mono, Tata Pisekopo ye Nsadi na beno.

Na beno yonso ngemba !

+ José MOKO EKANGA,

Pisekopo ya Idiofa